

ANA TARAFIM

Ay, Bucaam, Bucaam,
Zavallı Bucaam,
Ne pek suuk tenin,
Ne pek kıt kucaan!

Evellär haksız
Sän emärdin ter,
Dedelär susuz
Aktarardı er.

Evellär engin
Meralarında
Bilmääzdin rengi
Pelindän kaarä.

Ay, Bucaam, Bucaam,
Türkülü, cömert,
Ne dolmuş kucaan
Çok renkli demet!

Pelinni toloka,
Er peklik, kumsal,
Kenarsız pırloga
Söktü demir mal.

Çol tasmaların
Unuttu kulluu,
Sık annıkların
Kayıp kusurluu.

Ay, Bucaam, Bucaam,
Dannarın pembä!
Kısmetliyim bän,
Ki duudum bırda.

Şindi ambarın
Çatlêêr varlıktan,
İşçi milletin
Çalêr şenniktän.

Ay, Bucaam, Bucaam,
Türkülü Bucaam,
Çok sıcak tenin,
Çok zengin kucaan!

TARAFIM DİİŞER

Daasızlık – belaydı Bucakta,
Toz-duman kalkardı evellär,
Boralar sökärdi kırlarda
Şuşekil büüyärkän ekinnär.

Merayı kararladım gezmää,
Ani evel çol er sayılardı,
Ani kimsey kıymamış sokmaa
Bir puluk: demir da bayılardı...

Kim bilsin, kâr şindi dä, bekim,
Orada fidan üzü görmäzsın,
Bekim, hep sayêlar çol eri,
Nerdä bir hıyar da hiç büütmäzsın...

Uuradım... Baksam: er tanınmaz,
Daa körpä dallarlan fişirdêêr,
Enginnii – görüşlän kaplanmaz
(Ya bak, ne boşta insan yapêr!)

Göz atıp dolay meralara,
Bulmadım eski irikleri,
Ani toplanardı onnara
Atılı yaamurun selleri.

İlerdän şü zavallı çiftçi
Betvalaardı yılmada tarla,
Çünkü su alardı saa eri,
Üzdürüp onu alçaklara.

Bu zararın sa akından gelmää
Vardı nicä – sür aykırıya!
Ama ya denä sän dön-dönmää,
Tarlacının açan nicä tasma!

Bilmesäm, ki nesoy zor çekärdi
Çiftçilär susuz çol Bucakta,
Sanarım, ki eveldän büüyärdi
Herbir eşildän bu tarafta.

Düşünerim gelecek saada...
Geleni Bucaan çok taa aydın,
Raz onun gercik kırlarında
Çalışêr milletleri metin.

KISMET GELDİ

Bilärdi insannar ekmää
Bucak kırlarında ekin,
Bilärdilər uşak büütmää,
Çalışarak – olsun metin.

Şarap yapmaa, şarap içmää
Bilärdi Bucakta insan,
Lääzım saydı, - silah dökmää,
Hem kalkınıp, kıymaa duşman.

Fikir hem kıyaklık etärdi
Her vakıt bu tarafta,
Salt yaşamak katran dökärdi
Saburlu üreklerä.

Herzaman halka etärdi
Kızgınnık hem çemreklik,
Salt başka yoldan geçärdi
Bizim varlık hem kismetlik.

Yıllar aştı – düüştä, buuşta,
Düüş, buuşmak emiş verdi:
Duudu eni gün Bucakta,
Şafkınnan da kismet geldi

**SAALICAKLAN,
ANA TARAFIM**

Saalıcaklan
Kal,
Gözelim-tarafım!
Af et beni,
Ki giderim,
Bucakım!

Af et beni,
Cayılını,
Ki braktım,
Çok vakıda,
Çok yıllara
Bän seni...

Gelir vakıt –
Bän dönärim
Evimä, cayıllı da
Çevirärim
Bilgiyä.

Güceniktir
Bilgisizlik
Dünneedä,
Nicä nursuz

Sapa-saa göz
Üzündä.

Ana-taraf,
Küsmä sän pek
Ooluna:
Düşä-kalka
Bän dönärim
Yoluna.

Hiç bir vakıt
Brakmayarım
Tek seni,
Ecel etmäm,
Görmedään ki
Bän seni...

Büüttün beni
Kismetliktä,
Bucakım,
Şükür sana,
Ana-boba
Taraflım!

BÜÜK YOLDA KAVAK

Şu büyük yolun boyunda –
Balaban kavak,
Herbir gelân-geçenâ –
Selamı yalpak.

Kim da olmasa yolcu:
İhtâr ya körpä –
Kızgınnıkta bir burcu
Döşedir gölgä.

Çıvgınnıkta kuytulêêr
Donmuş geçeni,
Nicä bir boba korêêr
Körpä uşaanı.

Kimseydän ödek istämeer
Cömertlii için,
Kimseyä itraf edämeer
Acısı için.

Yol boyunda susarak,
Ürük can gibi,
Büüyer gür eşil kavak,
Gökä özenip.
Gök gözäl – ko yaklaşsın,

Ensä üüseklii!
Kök-fırının geçmesi
Sade aliflii!

ANA TARAFIM

Da genä gözlerimi öper
Serin ilkyaz lüzgerleri,
Ürääm pek şen dalgalanêr,
Seni duyup, duuma erim.

Aklım tutêr küçüklüümdän
Türlü renktä çiçekleri,
Kuan onnarın üstündä,
Alatlan toplayan balı.

Severim düz çayırları,
Sürüylän kaz su boyunda,
Koyun dolu yamaçları,
Sıır, hergelä – gezän boşta.

Bakmaa severim horuda
Al duvaklı kızlara,
Gerdannarı kollarında,
Sedefleri sıra-sıra.

Kök halkımı severim pek:

Becerikli, cömret kalbi,
Kadıncayı çakêr çemrek,
Şu alayda – cıvan, kaavi.

Biyaz salkım çiçek açêr,
Karşılıyıp yolcuları,
Da cümlä te bunnar anêr:
Sendäyim bän, ana erim!

YAYAN GEZÄRİM BUCAKTA

Yayan gezärim Bucakta,
Şen dolaylarım, yortarak,
O erleri, nerdä seftä
Düşüm kurmuştu bol sokak.

Şen dolaylarım erleri,
Nerdä gezmiştim taa küçükkän,
Karşı gelmiştim yärimi,
Sevgim benim eşil korukkan.

Yayan gezärim topraamı,
Nerdä gülä kuyu kazmıştı,
Sızlandırıp anaları,
Peliklernä da kraa saçmıştı.

Bän dolaşarım, kardaşım,
Mezarları, ki sayısız,
Nerdä bobam, anam, dostum
Uyuyêrlar hiç bir şüpesiz.

Bän dolaşarım mezarı,
Dolu kin ürekli düşännän,
Çoyun, bekim ki, üzleri
Dost olmamıştır usturaylan.

O mezarda stavroz da yok –
Salt ak taş onun başında,
Kızgın kurşun bulan pek çok,
Hepsi sa var mı yazıda?

Yayan gezärim dolayda,
Neredä duudum, mutlu büüdüm,
Salkım çiçää nerdä seftä
Pelinnän karışık kaktum.

KAAVİYSİN SÄN

Ateş, kızgın Bucak yolu,
Yakêr – yok kurtuluş...
Daa boyunda meşâ boylu
Bir sık gölgâ sermiş.

Gölgesinä toparlandım
Serinnemää alatlan,
Baksam: benim eski dostum
Kuvet tutmuş vakıtları...

Bän tanıdım seni, dostum,
Makar ki dallanmışın,
Da, diz çöküp, şükür ettim,
Ki büyük meşâ olmuşun.

Tutêrmısın sän aklında,
Nicä, küçük fidankan,
Beni saklaardın gölgendä,
Kızgın güneş yakarkan.

Unutmadın mı, şen dostum,
Nicä çok yıl geeri
Kızgın bir güllä parçası
Kırmıştı dalını.

Körpüydin sän – yaşım aktı,
Sarkık dala bakarkan,
Tuttuydu canımı sancı,
Kanadını kesärkan.

Fit bitişmiş yaran senin,
Eri da diil belli,
Dal etişmiş filizlerin –
Temiz, köklü, kaavi.

Kaaviysin sän, kaaviyim bän, –
Zor kırmaa bizi,
Kuvedimiz bak topraktan,
Ana topraan teeri.

İLKYAZ SABAASI

Gün ipek peliinnän
Kuşamış daayı,
Bulutlar sürüylän
Üzdürer kayıı.

Bulutlar üzerlär,
Tulumsu, şişkin,
Sansın denizdä kär
Bezlär geminin.

Bacadan kalkêr dik
Kraa gibi tütün,
Aazından firlêêr sık
Sarı kıvılcın.

Lüzgär dolaşarsa
Açmış salkımcıı,
Gücülä sallarsa
Biyaz çiçecii.

Te aşêr duman da
Bayır sırtını,
Geriler aaçlar da,
Gelincä giimni.

TUNA... TUNA

Türkülü düzlükçä
Kara denizä
Tuna durmamayca
Aktarêr dalga.

Tuna... Tuna... Tuna,
Gür, geniş derä!
Bana sölesänä,
Sataştın neyä?

Nelär işitmiştir
Maavi suların,
Kimi sallamıştır
Şen dalgaların?

Aklında läázımdır
Çok tutasın sän:
Binnän can geçmiştir
Seni aykır'dan.

Senin kenarında
Saabi gezdilär
Tatarlar türklärlän,
Valahlar, ruslar.

Çok kannar akmıştır
Gökçä aynana,
Çünkü şindiyädän
Suların pembä.

Şan buldu kılıçlan
Çok millet burda,
Güüs-güüsä kalkarkan
Güreş kırında.

Etär sana, Tuna,
Asker sulamaa!
Taa ii diil mi namı
İştä kazanmaa?

Kardaş halklar, mutlak,
Tuna boyundan
Katlayarlar, ortak,
Şanı eveldän!..

Türkülü düzlükçä
Kara denizä
Enikunu Tuna
Taşyêr dalga.

Bucakta gibi gözäl
Yoktur gördüüm dan erlär!
Sabaası, kauşması –
Gerciklik – yok maanası!

Kırmızı danna sabaalän
Alatlêêr aralanmaa,
Sansın gün bıkmış gecäylän
Direşip kavgalanmaa.

Gün-güneş kauşaceykan,
Uzadêr kulaklarını,
Sansın, bizdän gideceykän,
Taa isteer duruklansın.

ÇATIRIK YOLDA

Çatırık yolda bir kanara
Bakarak aya yıldızlanardı,
Sansın, şafk edip, yolculara
Alatlamasınnar yalvarardı.

Kıymadı canım te geçeyim
Yanından, denämedään onu,
Yoktu nicä bän oturmayım
Da özne siiretmeyim küüyü.

Yok gördüm, ki yaraşsın bişey
Yıldızlı küüyün gözelliinä!
Şafk şafka sokakça aynaşêr,
Göz kıpıp biri-birilernä.

Küü susêr. Raatlık dolaylarda.
Ay bakêr yolun aynasına,
Salt ırtır çekirgeylän ortak
Bıkmêêrlar ava çalmasına.

Uzakta çoban köpää kesti
Ortalın gecä sessizliini,
Bir yumak lüzgär genä esti,
Havaya katıp temizliini.
Bän da tä, istämeyräk kalktım
Ilıca biyaz kanaradan
Da yolu evä dooru kaptım,
Uruna çıkıp kırdırmadan.

İLK YAZIN

Açan bizim siirek daada
Buhular baarmaa başlêêr,
Açan kırmızıklı danda
Gün, uyanıp, gülümseer,
Açan kukunun sesi taa

Arpadan kesilmemiş,
Açan cinnêâr akan uzaa
Derecik dalgalanmış,
Açan boylu, şevkli aaçlar
Silkinerlâr uykudan,
Açan da türkücü kuşlar
Bakêr yaprak altından, -
Ozaman ilin duyêrım
Halizdân bân kendimi,
Ozaman bân gençlenerim,
Duyarak kuvedimi...
Yorgunnum fit kaybeler,
Kuş gibi çalmaa gelir.

SUSKUNNUK

Sus avşam uslu iner
Geniş kırlara,
Raatlık kaba yayılêr
Çift karalıına.

Fırçalı yıldızları
Göktä biçeräk,
Ay-orak şen sıridêr,
Erä bakarak.

Başaklar şuşuklanêr

Lüzgärlän ortak –
Ekinnär dalgalanêr,
Tenä besleyräk.

Çırlaklar hava çalêr
Sansın düün sırasında,
Başka böceklär oynêêr
Horu ot arasında.

Süüt-dilber gelin gibi
Sarkıtmış dallarını,
Derenin dalgasında
Yıkêêr peliklerini.

Gecenin susu käämil –
Buyurêr yazmaa,
Tutundum işä hamel –
“Çin” piet kurmaa.

Suskunnuk uslu konu
Dolay erlerä,
Gecä raatlını serdi
Uykulu küüyä.

Şaşmalı temizlik sabaada,
Şaşmalı bozarêr dan eri,
Gölgelâr yok olêrlar erdä,
Duruklaa yayılsın yol verip.

Gök rengi yaraşêr otlara,
Çii boncuu yalabêr yaprakta,
Sansın maasus çiiilâr yapılı,
Toplasın ki güneş onnarı.

GÜZÜN

Salça boyunda giderim,
Soluyarak derin:
Otlukların pek severim
Soluunu keskin.
Hepsini, ne şen büüyârdi,
Kosa yıkmış kayırma,
Hepsi, ne çiçek açardı,
Tepeyâ kuru yıvma.

Bân çayırca örüyerim
Bozarmış düzlük erdä,
Gücenik, ki güz, görerim,
Sarkıtmış genâ perdä.

BÜÜK YAAMURUN ARDINA

Yıldızlara bakarak,
Uyuyêr dolay küülâr,
Uzaktan salt gürlemäk
Ortalı sarsıladar.

Yalap eder çayırlar
Yıkanmaktan sora,
Kalkınêr yatnık otlar,
Ki iiltmişti bora.

Seslâr artık süzülmüş
Aşaa, alçaklaa,
Taşkın derä sa bıkmış
Gür vuuldamaa.

Sade zavallı meşä
(Yıldırım urmuş!),
Yarılı boydan-boya
Yola serilmiş.

Suskunnuk dolaylarda,
Ki cinnêr kulaan,
Sansın kalmamış bırda
Hiç bir diri can.

Te, sabaa da alatlêêr
Danı boyamaa,
Sansın haliz savaşêr
Günä yol yapmaa.

Gün-güneş adımnadı
Bayır aşırı,
Da erä çemrek gerdi
Sırma çadırı.

DANA-DANA DASTANA

Dört gözlän bakardı
Oolum aazıma,
Türkümü sesläardı,
Eveldän kalma.

Bän da ölecäydım
Öz küçüklüümdä,
Türkü pek sevärdım
Seslemää küüdä...

Dündü sansın bunnar –
Aklımda hepsi:
Küçük odacımız,
Maninin sesi.

Hep çalardı mani,
Gözündä yaşı:
Ne çok biz çekmişik,
Nicä şindisi?

Göz-kulak olardım,
Onu sesleyrök,
Güüsüm sık kalkardı,
Kuvet toplayarak.

Ana türkü, maani,
Masal hem dastan!
Sanki var mı biri,
Sizi bilmeyän?

Saa ol, halkım, saa ol!
Çalışmışın sän,
Raz büünkü günnerdä
Var türkü boldan.

Üzlän yıl durmuşun
Kullukta şafksız,
Çok dastan kurmuşun
Hiç bir yazısız.

Bobadan oola
Aaz aazdan geldi
Yıkılmaz kalâ –
Halk sedefleri.

Şükür, halkım, şükür,
Şükür ürektân,
Ki cömert kurmuşun
Ana söz, dastan!

Deerlâr zormuş işlemää
Şu kara topraa,
İş kirliymiş, ne demää, -
Zor ekmek büütmää!

Biz sa buna sınaşık –
İlin işä koyma!
(Dedelerdän biz bildik:
“Sän işä hiç doyma!”)

Çalışmarsan, bulmaycan
Kendinä kismet,–
İşleyärsän, olacan
Saa hem selemet.

Döndüynän uzun yoldan
Duuma erlerä,
Tatlı ana taraftan
Bulmazsın maalä...
Ki deneyäsin duygunu
Memleketinä,
İkidä-birdä yolu
Kap aşırıya.

KİSMET PAYI

Açan susuzsun yangında,
Aazın kuru, dilin – demir,
Vallaa, bir sızıntı yolda
Kısmet gibi sana gelir.

Eer bayılırsan açlıktan,
Açan yolun bitmáz-uzun,
Vallaa, asretsin halizdän,
Olsun bir buka kuruntun.

Eer büük ayaz seni tutarsa
Kırın uvasında çıplak,
Vallaa, kısmet gibi sayarsın,
Uzaklarda bir kör şılak.

Açan kendin aşırıdaysın,
Canın yanêr yalnızlıktan,
Gölmää da sırtından verärsin,
Ana bir söz salt işitsän.

Sorarsan sän: “Ne o kismet?” –
Vallaa, bunu hep sayıklarım
Başka işlär arasında,
Çünkü kismet payı sayarım:

Su – kızgında, giisi – suukta,
Kara ekmek – yavannıkta,
Ana taraf – yalnızlıkta.

YAŞAMAKLAN GÖZ -GÖZÄ

ZOR YOLU – KISMET

Sarp işlär, yok ne demää,
Etiştirmedim yapmaa.
Yok körlüüm da sayıda
İnsanın arasında.

Kimseyin da bozmadım
Yortuda sofrasını,
Yollarda dilenmedim –
İdim ekmek kendimin.

Zor kolaylan kol-kola
Yoluma çıkardı,
Şükürdüm kimi kerä
Bir yavan ekmää dä.

Savaşmadım güç yolda
Zenginnik yivmaa,
Sayarak taa büyük fayda –
Yol, çamur karmaa.

“Er kara, ama – para”, –
Halkımız söleer.

Kim bet bakêêr çamura,
Taa da pak olêr.

Kısmetliyim bân ondan,
Ki çamur kardım,
Ki hiç kaçmadım zordan,
Ki güçtân dattım.

Sorsalar, kayılmıyım
Genä zor yıla?
Bân deyârim kendimâ:
“Hey, kolay gelâ!”

ESKİMÄZ

Biz kısmet duyêrız herkerä
Bir bulma gibi (o diil kalma!),
Ceremä alêr ne üzerä
Bir ihtârlan gücülä duuma.

Geçinmäk – natura zakonu,
Diil vermä o yukardan,
Diil çıkma şu ecelin sonu
“Günäälı dünnää” ihtârlıundan.

Diil ihtâr bizim toprak, dünnää:
O diişer tä, mutlak, gözündä.

Silkinip ta, bıkmêêr demää:
“Bak, duumuş eni yıldız göktä”.

Eskiyâr mi su, ayaz, güneş,
Yıldırım, hem gürültü göktä?
Eskiyâr mi donmuşa ateş
Ya da cömertlik bir hasretä?

Eskimâz şu kırmızı dannar,
Eskimâz uşak tutmaa kucak,
Eskimâz tatlı söyleişlär,
Kardaşlık, dostluk, sevda haşlak.

Şu dünnää kalar bizä hep genç
(Durmamayca diişiler teni),
Diişilmäk sa çürümâz diveç –
Şıladêr bizä ilersini.

KÜÇÜKLÄR CAYILMIDIR?

Almalıkta, çimenä,
Körpä çocukak
Yan geldiydiydi yanıma,
Şen gülümseyräk.

Çok lafa durdum onunnan,
Çok işlär andık:

Ecel, kurak, dooru, yalan -
Hepsinä daldık.

Ölä kalpli danışmak
Sanmadım çıksın:
Pek küçüktü bak uşak –
Nekadar bilsin?

Sandım, uşak – uşak gibi,
Çekmedim umut,
Ki fikiri – deniz dibi, –
Seslä, kullan, güt.

Fikirli cuvaplarını
Düşündüm saymaa:
Herbir cuvap ardına
Birär ot yolmaa.

Soruş-cuvap tükenincä,
Testä toplandı:
Annı yoldum, çol olunca,
Otçaaz kalmadı.

POET ECELİ

Çok zanaat var dünneedä,
Çok iş, tertip insan biler,
Herbiricii da erindä
Fayda, käärlık hep getirer.
Düştü benim da payıma
Türlü insan zanaatı:
Bän sınaşık çekmää kazma,
Puluk tutmaa, arman düümää,
Maşınalık ta kullanmaa.
Üredici oldum vakıtları,
Şindi bilgiylän evlendim,
Deycäm: kiyat gibi bir dostları
Ömürümdä yok buluştuum.
Ama poet ecelindän
Yok işittiim taa zor kısmet:
Binnän laf çiçeendän
Lääzım yapmaa salt bir demet.

ZAMAN GÖSTERİR

Hay, baasa girmää etär:
Kim poet, kim diil poet,
Vakit cuvabı verär:
Akına kimdä kuvet.

Gösterir zaman aslı,
Geniy kim, kimdä talant,
Kim dooru, kim yalancı,
Kim şişman, kim spekulant.

Beklemää sa tak edärsa:
Üzyıllık – uzun vakıt,
Ecelni görmää istärsan,
Bir irmi yılcaaz akıt.

Ozaman da kär annarsın,
Kim cıvanmış akına,
Kim etiştirmiş yaşaarkan
Benzemää bir ihtära.

HERBİR İŞ KENDİ OLSUN!

Kır-çayır
Çiçek açmarsa,
Dan uzakta
Bozarmarsa, –
Cannanmak olmaz
Piet kurulmaz,

Çiçään temizlii
Olmarsa,
Suyun serinnii
Olmarsa, –
Cannanmak olmaz,
Piet kurulmaz.

Gecelär eer
Kararmarsa,
Gündüzlär
Biyazımarsa, –
Cannanmak olmaz,
Piet kurulmaz.

Ekinnär ekin
Büümärsä,
Üzümdän şıra
Sızmarsa, –

Cannanmak olmaz,
Piet kurulmaz.

Ter tuzluluunu
Kaybedärsa,
Bal tatlısını
Yok edärsa, -
Cannanmak olmaz,
Piet kurulmaz.

Sevginin alifi
Suuarsa,
Kısmet mutluluu
Duymayarsa, –
Cannanmak olmaz,
Piet kurulmaz.
Raatlın ilinnii
Geçärsa,
Acı sancısız
Olarsa, –
Cannanmak olmaz, –
Piet kurulmaz...

Bän, kardaş,
İsteerim pek,
Olmasın

Üzdä bir tek:
Gök – maavi olsun,
Bal – tatlı olsun,
Tuz – tuzlu olsun,
Su – serin olsun... –
Kendi olsun!

YOLU GÖSTERMÄM

Bän genä çalılää gittim
Tanınmış yoldan,
Genä çili ürküttüm
Tulu yuvasından.

Yuvadan audarak,
Anaç dön-döner,
Yavrularını koruyarak
Bana özener.

Çilcezlär sinik durêrlar
Köken altında,
Atmaca beni sayêrlar
Kuş arasında.

Nicä söyleyim kuşa,
Ki dokunmaycam,
Ki benim da var uşam –

Kıs-kıskanacaam.

Kulaca, kara kaşlı,
Teni boyluca,
Lafeder da akıllı –
Geler şaşacaan.

Yok baktım ona, aman,
Duymadaan kuşku, -
Onuştan da göstermäm
Yavrulaa yolu.

Kuş, uçtuu tarafına
Etişip, konar,
Sade derä çalkana
Dinmesiz akar.

Yar, çolluk, çayır, taşlık,
Darlıklar geçär,
Bayır, tepä, yamaçlık,
Daalar dolaşar.

Bora, uslanıp, durur,
Ateş kesilär,
Sade ürek düün-düülür,

Düülür, sancılar...

Dert, kahır, keder, acı
Onu sancılêêr,
Sevinç, kismet hem sevgi
Hep o duydurêr.

Gün, yorulup, kauşêr –
Olmasın gevrek,
Sade dinnenmäk bilmeer
Deräylän ürek.

AFET BENİ

Te yoksun sän:
Mezar kaptı, meret,
Ansızından...
İlin toprak sana!
Salt af et,
ki duymadın kismet –
Bitki kerä
bakasın ooluna.
Prost et, mamu,
ki siirek gelärdim
Dolaşmaa
küüymüzdä seni,
Ki sıkça

kiyat sana yazmaazdın,
Acıdıp
bununnan üreeni.
Prost et beni,
ki, geldicään,
toplaardım
Tertiplermi,
geeri gitmää deyni,
Ki, raadını bozup,
duruklanmaazdım,
Gücendirip,
serin-hoş kalbini.
Çok büük umut
çekärdin ooluna,
Bilgi kapsın –
meraklanardın günnän,
Öz saalını
brakardın sonuna,
Sevinç bulup
oolun salt kismetinnän.
Hiç bir vakıt ta
çıkmeêr aklımdan
Sundurmamız,
sofra – orta erdä,
Hem bakışın –
saklı, kaş altından,

Şen gözlerin,
hoşluun, ki bän evdä.
Geç. Bir boy düş
görmüş artık gecä,
Sän sa istämäärdin,
gidip evä yatmaa
Soruşturardın,
yaşamak nicä
Hem kiyada dost
pek mi zor olmaz?
Salt ikinci
horozlan ayırıldık,
Sansın gündüz
kısa geldi bizä,
Salt işidip: “İslää”! –
sän raatlanardın,
Salt bu cuvap
uyardı kalbinä.
Garip anam!
Sän hiç ta şüpelemä:
Senin oolun
bulur muradını,
Bilgi yolu –
zor (binnän çetin sklemnä),
Zorlaa evli
yapar umudunu.

Te yoksun sän:
 mezar kaptı, meret,
Ansızından...
 İlin toprak sana!
Salt af et,
 ki duyamadın kısmet –
Bitki kerä
 bakasın ooluna.

ANA

Uşak gecä ateş yanêr, -
Uyku mu anayı tutsun?
O hep sallêr onu, düüner
Bilmäzkän, ne yardım versin.

Ne annadabilär cancaz,
Kimä hem nicä aalaşsın?
Açan kendi taa annamaz,
Dili bilmäz laf çıkarsın?

Ama onun dolayında
Bütün aylä divan durêr:
Üç karışlık yataanda
Diri insan acı çeker.

Uyurmusun sän bu vakıt,
Duyurmusun saa kendini?
Yanarsın kâr nicä barıt,
Sade göräsin iiliini.

Bütün dünnää duyêr kabaat
Bir zavallı küçük aalarkan,
Bak kimseycik olamaz raat,
Uşaklarımız saalık duymazkan.

VAR UMUT BENDÄ

Severim gitmeni senin,
Makarki acıca,
Severim tek gelişini –
Bana o hoşluca.

Severim aklımda tutmaa
Seni, boyluca,
Unutmam dudaklarını –
Temiz, tatlıca.

Var umut bendä, ama
Sendä da olsa, –
Toplanarız biz gümä,
Nicä dal dalda.

AKLİM SENDÄ

Sendä aklım sıravardı –
Yok kurtulacaam!
Görsäm seni, ki vardın,
Razı olacam!

Ama neçin okadar
Uzaklaa aştın?
Bekim sän da, zavallı,
Pişmannaa kattın...

Bilsäm, kim kavgalattı
Bizi ilk-seftä,
Kopararım yaş çatı
Onda bir testä.

BAK CANIMA

Binnän yıl şılêêr
Ay – tunuklanmaz,
Sevgimä benzeer –
Alifî geçmâz.

Raatsız çöşmedän
Akêr serin su.
Öznek canıma
Yaraşmaz mı bu?

Karannık daadan
Sade bir yolcaaz,
Acaba, sevdam
Ona benzemâz?

Pak şıllak atêr
Yıldızlar erä.
Acım, yalpaklım –
Onnara görä.

Ya bak: bu gecä
Yıldız yaamuru;
Yanêr üreemdä
Ateş maamuru.

Bıktım beklemää,
Sän sa hep yavaş.
Nasil olmamaa
Bundan delibaş?

Canım – fırın, mari,
Alifî taman,
Nezaman, yärim,
Ona bakacan?!

SANA

Bän okadar kuvet döktüm,
Ki unudasın fit
Beni, acı ecelliyi,
Da buyurasın: “Git!”

Bän okadar kötüledim
Kendi kendimi, –
Unudasın, savaştım,
Beni, beendiini.

Sän inanmadın bir söz,
Däardın: “Muradımsın!
Boşuna, be karagöz,
Sän hep bir benimsin”.

Nazlandırmadım seni
Paalı rubalarlan,
Düşümdä sa şekilin –
İpek, kadifäylän...
Boynunda – sıra boncuk,
Sedef – sayısız,
Parmaanda – altın üzük,
Zumrudu paasız.

Artık biyaz saçların –
Yalabık yol başında,
Sade senin nazlılın
İhtârlamaz üreendâ.
Çok yıl aştık yan-yana,
Sevişerâk ikimiz,
Sevgim – sana bir arka,
Seninki – bana yıldız.

Sıkılêr canım
Dayma birindân,
Ki gözâl yârim
Uzakça bendân.

Geler bana, sansın
Sân – deredâ su,
Bân da – bir fidanım,
Kenarında büüdüü.

Başka türlü kısmet
Düşmemiş bana,
Sansın selemet –
Bakmaa aynana?

Bütün dünnää sevda bulêr –
Dozdolay sevgi,
Onuştan da cannar duuêr,
Ki hepsi sevmeli.
İŝä – sıra, lafa – sıra,
Kim bunu bilmâz?
Eni sevgi – eski sevgi,
Ölmâz, diiŝilmâz!

Açan sevimli, yalpaksın,
Bakışın – açık, sıcak
Düş gibi bana gelersin,
Kazanılmadık bir hak.

Açan çıvdırık baargansın,
Çekişersin boşuna,
Bana gelir, ki duumaysın
Şeytanın aylesindä.

Ölä da yıllar aşêr:
Ba nazın dibi yok –
Şevkimä gelsin,
Ba ürääm pek tok –

Suukluuna senin,
Ba ihtârim bân –
Vakıtsız suuan,
Ba ateşim bân,-
Kısmetli olan.

Güneş yatêr yannaşık
Dünneedä gölgäylän,
Nicä durêr sarmaşık
Büük kısmet belaylan.

Güneş-gölgä, suuk-sıcak,
Sansın kurulmuş birdän:
Annamarsın birindän,
Datmadaan öbüründän.

Dünneedä kısmet ölä:
Hiç ta, çok ta bulunur.
Duymamışkan, ne bela, –
Kısmet dadı yok olur.

Var fidan,
 ki kökleri üzdä,
O köklär
 putürekli, burma-burma,
Sanmayınız salt,
 ki çirkin köktä
Azalmış kuvet
 damna-damna.
Kök, buruk kâr,
 fidanı besleer –
Taa büyük güçlän:
 kalmasın geeri
Kusursuz köktän,
 ki hep üüner,
Çünkü oymuş
 daada dünnää gözeli.

Faşizm – meret basıcı,
Geberdi, can alıcı,
Ama hobur kapıcı,
Ekti topraa tuum acı.

Sanma, ki, o mezardaysa,
Açıldı karannıklar:

Al esap, ki ölüdä da
Sivri büüyer tırnaklar.

Yufka özekli taliga
Ansızından bölünür,
Nicä ensersiz kırliga
Samannıkta yok olur.

Sanmayalım, ki şu özek
Taligada ufak iş,
Nicä da başka gerçek –
Zän etmää ona kiriş.

Ya denä: gezärkan çayırdä,
Çiinenmiş otlar ardından
Kalkınêr ayakça enidän
Senin taa sıcak izlerindän.

İnsanın ölädir kavgası –
Çekiştiynän diil läüzüm laflar:
Susaraktan uzlaşmak olar –
Kalkınar kendi baskın otlar.

Duudu kula bir kızçaaz,
O da aylemä girdi.
Ne küçük onda elcääz!
Ama tutêr oncaazda
Kürecii hem topçaazı,
Hem da ömürümüzü...

Yan-yana büüyer kırdâ
Şen booday hem ayırık:
Onnara bak hererdâ
Semiz çift – ana karık.

Duudurêr hep bir ana
Cıvanı hem hayını,
Halizdän bilmâzkenä,
Kundakta kim sarılı.

Salt, olmalı, o kismetli,
Kim büük yaşta duyêr, ki genç,
Kim yaşamış ecelini,
Çekinmeyip, nicä engeç.

Ölä insan kaynaa benzeer,
Ki hiç bir köstektän korkmaz,
Engel bulup, onu enseer, -
Suyu onuştan tükenmäz.

Kimdän iilik,
Kimdän körlük
Bu dünneyä gelmiş?
Demää kolay, ki hepsini
Bizä natura adamış.
Diil, kardaş!
İilik-körlük hesabını
İnsannar hep çıkarmış.

Yıllar, unudulup, geçär,
Yaptıkları kalar aarda,
Ana dildä salt pietlär
Kayıp olmaz bu dünneedä.

Ayık bakmaa ki işlerä,
Bozmaz içmää kimi kerä:
Duruk şaraptan dädular
Kuvet toplardı evellär.

Kim seviner aalemin kahırına,
Kısmetsizdir taa belalıdan,
Kär bulsa şennik ta o bundan.

Raz var bayır, gölgä läözım olsun.
İstärsän kurtulmaa eer gölgedän,
Läözım yıkasın bayırı heptän.

İKİ SIRADA

Sade onnar bulur şan,
Kim duymuş, ne o Vatan.

Bir piliç şan kazanmış, –
Kartalmış, o saat demiş.

Nedän annamazdı,
Ham sözä katardı.

“Kireç, - üünärmış kuan, -
Yapılêr bal mumundan”.

Ekmäzmişlär hayırsızları,
Büüyärmışlär kendileri.

MAANELÄR

Kalk, mari kız, menderdän,
Gelir güvää dermendän,
Yollar sana dünürcü –
Bän olarım düüncü.

Aul boyu gülfatma,
Bakışınnan korkutma,
Seni bana vermezlärsa,
Kavraycam – sanma şaka.

Kırk meçik unuduldu,
Kırk ayoz tunuklandı,
Kızlar şindi oruçta,
Oyun çakêrlar klubta.

Sakacıda su serin,
Sakacıda kol çetin,
Pek islâadır güveelii,
Gidin ona: o metin.

Yolun boyu pıtırak,
Çık karşı gülümseyräk,
Boban seni denemäz,
Sopa geerdän sıbıtmaz.

Katran aldım bir fiçi –
Yârim saydı – kiracı,
Raz dönmüşün sän bendän,
Kazı duar maluçtan.

Şeytan parası gözäl,
Altın gibi yalabar,
Ama bakma gözelä,
Bak şeremetä hem şenä.

Kız-dilber – her adımda,
Gözelindän taa gözäl.
Ama niceydir onnar
Yarışmakta nadazda.

Bir buçuk yıl kolladım
Eş kendimä ayırdım,
Pişmandırım öluncä:
Sırık idim doyunca.

Bıyık braktım – ko büüsün,
Yârimi gıcıklaşın,
Üfkedän da, tutunup,
Yârimä var ne yolsun.

Satın aldım bir çatı,
Ucu sa pek kaskatı;
Ya domal, be kafadar...
Kopmasaydı – çok tutar.

Çakmak ardı – kıvılcın,
Benim yârim pek hırçın,
Ömürümün yarısı –
Örs hem çekiç arası.

Sakacının sakası –
Delim-deşik dogası,
Yâri ona pek benzâr:
Pala-parta rubası.

Dan erleri bozarêr,
Yârim evâ alatlêêr,
Diilim salt bân pazardan
Boynusuna sarmaşan.

Urdum bir taş yamaca,
Etâr bana bu gecâ:
Yoktur öptüüm okadar –
Kazanınca yorgaca.

Urdum bir taş yamaca,
Sevdim bir kız karaca,
Yanacıdır – al alma,
Gözleri – çini paka.

Kızdır – nazdır (kim bilmâz),
Dilberi da kim sevmâz?
Benim yârim – en çemrek,
Şişâ yolda hiç surçmâz.

Yârim bana eş oldu,
Günüm sansın beş oldu,
İkidâ-birdâ komşuya
Gidip alıym diş otu.

İç güveeliinâ gittin,
Senin günnerin bitti:
Kaynanaylan yaşamak –
Yakıcı biber düümâk.

Kaynanacıım pek cömert
(Gelmeer başına bir dert):
Kışın kaar sana vermâz,
Yazın sıcak içirtmâz.

ÇÖREK

Diziler yıllar-sincir,
Vakit geçer pek,
Unutmaz sade fikir,
Nicâdir ekmek.

İmeclär sırasında –
Tatlı hem taazä,
Çörek sofrâ üstündä
Hep urêr gözä.

Şu kıtlık unutulmaz,
Kör, kara kıtlı –
Uşaklar süündürmää
Açlını bıktı.

Cenktän sora her vakıt
Kıtlık bas eder,
Erkek kulluuna da kıt –
Karılık enseer.

Erkek kıtlı zamanı
Küçüklär buuşêr,
Uşak düüer harmanı,
Uşak ter döker.

Taa büücesi ayledä
Boba erinä,
O puluklan çizidä
Buuşêr gün-günä.

Boba gibi küçüünä
Verer ekmeeni,
Bakmayrak üzünä,
Yutkunêr kendi.

Salt şaşarsın, neredän
O kuvet bulêr –
Çiftçi onbeş yaşından
Kendini enseer.

Getireräk aklıma
Bu türlü gerçek,
Bıkmam çörek dadına:
En tatlı – ekmek.

BÜÜDÜN EKMEK

Ekin olmuş
Çalkalanêr,
Yollar durmuş –
Şuşuklanêr.

Eni gümüş
Göktän şılêêr,
Ki düşmesin
Tenä, bakêr.

Uyuyêr kırlar
Çalkanarak,
Besleer köklär
Dolu başak.

Sus dolayda,
Raatlık, engin,
Göz ambarda
Bekleer ekin.

Ko milletlär
Ekmek büütsün,
Ko uşaklar
Raat uyusun.

CENGÄ YOK ER

Gecä saadı,
Ekinnär tok.
Başak raadı
Bulamêêr, yok.

Ekin bekleer
Kosaları,
Başak bekleer
Harmannarı.

Koor teneli
Buuday olgun,
Büük tınazlı
Ecel bolgun.

Ekmek yavan
İmää kayıl
Haslı insan
Binnärlän yıl.

Yavan ekmek –
Yok zararı,
Olmasın cenk –
Halk kararı.

Daava konsa
Her milletä:
“Kayılmısın,
Ki tok olmaa

Da cenk etmää,

Ya da cenksiz
Yavan imää?"
Bilmäm,

Sayar mı
Birkimsey
Yavannıklı
Cenktän beter?

SENSİZ SIKINTILI

Sän gittin. Sensiz fasıldır:
Bän kendim hem kasavet.
Gam basêr, ölä acıdır,
Nicä hasretä gürbet.

Genä sän düşä konmuşun, -
Düşlerin betterinä
Yärini da unutmuşun,
Hey canım, kooru tenä.

Gidelim hay gür daaya,
Neredä kaynarak serin,
Erin göbeendän gelä –
Yangını süündürüp.

Orada engin erlär

Uyuklêr su sesindän,
Oradaki gölgelär
Kabledir taa iki can.

Orada, aar düşünü
Unudup, annadacan,
Nicä genç kral kızını
Pek sevmiş girgin olan.

Hem açan bütün üreklän
Sän bana sarmaşacan,
Öperäk, kızgın ateşlän
Dolaylı şafkladacan.

Pek tatlı öpüş dadıdır
Karannık çadırında,
Pek paalı sevgi adıdır
Gençliin yaşlarında.

Sän gittin. Yalnız bän genä.
Bän kendim hem kasavet.
Ye, gelsäne genä, genä –
Duyalım dolu kısmet.

GEL DAAYA

Gel daaya, pek suskunnuktur,
Sel çakıllan laf eder,
Nerdä otlar – kilimciktir,
Dal altında saklanêr.

Sevgili kucaam öznektir
Saz gibi şu teninä,
Dudaklarım da hasrettir
Yangını öpüşünä.

Sızarak yakınnıktan da
Otururuz yan-yana,
Sırma saçlı peliini da
Öpürim kana-kana.

Ot, çiçek sarfoş kokuyulan
Bizä yatak olarlar,
Lüzgercik serin selcääzlän
Sevgi türküsü çalar.

Can türküyü işittiynän,
Uykulu daa uyanır,
İkimizi da çiçeklän
Sevgi saadında örtür.

İçindekilär

ANA TARAFIM

Ay, Bucaam, Bucaam	3
Tarafim diiſer	5
Kısmet geldi	7
Saalıcaklan, ana tarafim	8
Büük yolda kavak	10
Ana tarafim	11
Yayan gezärim Bucakta.....	12
Kaaviysin sän	14
İlkyaz sabaası	16
Tuna... Tuna	17
Bucakta gibi gözäl	19
Çatırak yolda	19
İlkyazın	20
Suskunnuk	21
Şaşmalı temizlik sabaada	23
Güzün	23
Büük yaamurun ardına	24
Dana-dana dastana	25
Deerläär zormuş işlemää	27
Döndüynän uzun yoldan.....	28
Kısmet payı	28

YAŞAMAKLAN GÖZ GÖZÄ

Zor yolu – kısmet	30
Eskimäz	31
Küçüklär cayılmıdır?	32
Poet eceli	34
Zaman gösterir	35
Herbir iş kendi olsun!	36
Yolu göstermäm	38
Kuş, uçtuu tarafına.....	39

Af et beni	40
Ana	43
Var umut bendä	44
Aklım sendä	45
Bak canıma	45
Sana	47
Nazlandırmadım seni.....	47
Artık biyaz saçların.....	48
Sıkılêr canım.....	48
Bütün dünnä sevda bulêr.....	49
Açan sevimli, yalpaksın.....	49
Güneş yatêr yannaşık.....	50
Var fidan, ki kökleri üzdä.....	51
Faşizm – meret basıcı	51
Yufka özekli taliga.....	52
Ya denä: gezärkän çayırdä.....	52
Duudu kula bir kızçaaz.....	53
Yan-yana büüyer kırdä.....	53
Salt, olmalı, o kısmetli.....	53
Kimdän iilik.....	54
Yıllar, unudulup geçär.....	54
Ayık bakmaa ki işlerä.....	54
Kim seviner aalemin kahırına.....	55
Raz var bayır, gölgä läüzüm olsun.....	55
İki sırada	55
Maanelär	56
Çörek.....	60
Büüdün ekmek.....	61
Cengä yok er	62
Sensiz sıkıntılı	64
Gel daaya	66